

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr.184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect

Camera Deputaților adoptă prezentul proiect de lege.

Art. I. - Legea nr.184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.195 din 18 aprilie 2001, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

“Art. 1. - Prezenta lege reglementează modul de exercitare a profesiei de arhitect și constituirea Ordinului Arhitecților din România, ca formă de organizare independentă, nonprofit, autonomă, apolitică și de interes public.”

2. Alineatul (2) al articolului 3 se abrogă.

3. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

“Art.4. - Poartă titlul de arhitect absolventul cu diplomă de licență sau alt document similar eliberat de instituțiile de învățământ superior de arhitectură recunoscute de statul român.”

4. După articolul 4 se introduc articolele 4¹ și 4² cu următorul cuprins:

“Art.4¹ - (1) Poartă titlul de arhitect și cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni absolvenți cu diplomă de licență sau alt document similar eliberat de o instituție de învățământ superior de arhitectură recunoscute în unul din statele de mai sus.

(2) Poartă titlul de arhitect și absolventul cu diplomă de licență sau alt document similar obținut în cadrul unor programe sociale sau ca urmare a absolvirii unor cursuri superioare fără frecvență în domeniul arhitecturii, de către persoane care au dobândit nivelul minim necesar de cunoștințe, deși nu au fost respectate condițiile referitoare la durata minimă a studiilor. Aceste persoane trebuie să aibă o experiență profesională de minimum 7 ani sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură sau a unei firme de arhitectură și să promoveze un examen standard de absolvire de nivel universitar, echivalent cu examenul final pentru obținerea diplomei de licență sau altui document similar conform prevederilor alin.(1).

(3) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni au dreptul la utilizarea titlului lor legal academic și, unde este cazul, la abrevierea folosită în statul de proveniență, în limba aceluia stat.

(4) Cetățenii unui stat membru al Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni autorizați să poarte titlul de arhitect ca urmare a unui act normativ special al statului respectiv care abilitază autoritățile competente să confere acest titlu personalităților care s-au distins în mod deosebit prin realizări în domeniul arhitecturii vor putea utiliza acest titlu în România.

Art.4² - Prin hotărâre a Guvernului se stabilesc condițiile în care acordarea titlului de arhitect pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni nu se realizează automat, precum și procedura necesară în aceste cazuri.”

5. Alineatul (1) al articolului 5 va avea următorul cuprins:

“Art.5. - (1) Activitatea arhitectului în domeniile arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului constă în:

a) proiectarea, consilierea, asistența tehnică și supravegherea lucrărilor de construcții, restaurări de monumente, peisagistică, design, amenajări și decorațiuni interioare, scenografie și alte asemenea activități;

b) studiul, cercetarea, planificarea, consilierea și reglementarea specifică în domeniile arhitecturii, urbanismului, amenajării teritoriului, construcțiilor, utilizării materialelor de construcție și tehnologiilor specifice;

c) verificarea, avizarea, aprobarea, controlul și expertiza tehnică a proiectelor de arhitectură.”

6. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

“Art.6. - Exercițarea profesiei de arhitect se face atât în sectorul privat, cât și în sectorul public, conform prevederilor legale.”

7. Alineatul (1) al articolului 7 va avea următorul cuprins:

“Art.7. - (1) Dreptul de semnătură implică asumarea de către persoana care îl exercită a întregii responsabilități profesionale față de client și autoritățile publice cu privire la calitatea soluțiilor propuse, cu respectarea legislației în domeniu.”

8. La articolul 7, după alineatul (2) se introduce alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) Exercițarea dreptului de semnătură implică independență în luarea deciziilor cu caracter profesional.”

9. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

“Art.8. - (1) Proiectele de arhitectură pentru materializarea cărora legea impune obținerea autorizației de construire vor fi elaborate de un arhitect cu drept de semnătură sau de un conductor arhitect cu drept de semnătură.

(2) Arhitectul și conductorul arhitect dobândesc drept de semnătură, acordat de către Ordinul Arhitecților din România, dacă îndeplinesc condițiile de onorabilitate și de stagiul profesional. Dobândirea dreptului de semnătură atrage obligatoriu înscrierea acestora în Tabloul Național al Arhitecților.

(3) Condiția de onorabilitate prevăzută la alin.(2) se consideră a fi îndeplinită:

a) dacă arhitectului solicitant al dreptului de semnătură nu i-a fost interzisă definitiv sau temporar exercitarea profesiei prin hotărâre judecătorească definitivă, ca pedeapsă complementară pentru săvârșirea unei infracțiuni în legătură cu exercitarea profesiei;

b) dacă arhitectul solicitant al dreptului de semnătură nu a săvârșit abateri disciplinare care au fost sancționate de Ordinul Arhitecților din România cu retragerea definitivă a dreptului de semnătură, potrivit prezentei legi.

(4) Dreptul de semnătură al conductorilor arhitecți se exercită pe teritoriul României și este limitat la categoriile de lucrări pentru care legea recunoaște acest drept.

(5) Dobândirea dreptului de semnătură se face în baza unei cereri adresate Ordinului Arhitecților din România, însoțită de copia diplomei la care se face referire la art.4, respectiv la art.4¹, cazierul judiciar și dovada efectuării stagiului profesional, împreună cu portofoliul cuprinzând lucrările la care solicitantul a colaborat în perioada de stagiul.

(6) Procedura de acordare a dreptului de semnătură trebuie finalizată în termen de maximum trei luni de la data prezentării documentației complete de către solicitant.”

10. După articolul 8 se introduc articolele 8¹ și 8² cu următorul cuprins:

“Art.8¹ - (1) Cetățenii unui stat membru al Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni care solicită stabilirea în România și îndeplinesc condițiile prevăzute la art.4¹ sau art.4² referitoare la deținerea titlului de arhitect vor dobândi drept de semnătură în aceleași condiții cu cetățenii români, cu respectarea prevederilor art.8 al prezentei legi.

(2) Arhitecții cetățeni ai unui stat membru al Uniunii Europene, cei ai statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni care au dreptul de a exercita profesia de arhitect într-unul din aceste state și nu solicită stabilirea în România, ci doar dreptul de a presta temporar servicii în domeniul arhitecturii pe teritoriul României, vor dobândi drept de semnătură prin înregistrarea automată și temporară la Ordinul Arhitecților din România, cu aceleași drepturi și obligații pe perioada prestării de servicii. Documentele necesare înregistrării în acest caz sunt:

a) declarație cu privire la serviciile ce urmează a fi prestate, dacă acestea implică execuția unor proiecte pe teritoriul României;

b) certificat emis de autoritatea competentă din statul de proveniență care să ateste dreptul solicitantului de a exercita profesia de arhitect pe teritoriul acestuia; acest certificat trebuie să fie prezentat la cel mult 12 luni de la data eliberării sale de către autoritatea competentă din statul de proveniență;

c) certificat emis de autoritatea competentă din statul de proveniență care să ateste faptul că solicitantul deține acele diplome sau alte documente doveditoare ale calificării profesionale care îndeplinesc criteriile legislației europene în domeniu.

(3) Ordinul Arhitecților din România va accepta ca dovadă de onorabilitate un document emis cetățeanului unui stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al Elveției de către autoritatea competentă din statul de proveniență a acestuia; acest document trebuie să fie prezentat la cel mult 3 luni de la data eliberării sale de către autoritatea competentă din statul de proveniență.

(4) Pentru dobândirea dreptului de semnătură, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului

Economic European sau cetățenii elvețieni vor prezenta un certificat emis de autoritatea competentă din statul de proveniență care atestă efectuarea unei perioade corespunzătoare de stagiu sau experiență profesională adecvată cu o durată echivalentă stagiului în statul respectiv și care conferă acestora aceleași drepturi ca și cetățenilor români care au efectuat stagiul.

(5) Ordinul Arhitecților din România va pune la dispoziția persoanelor interesate informații privind legislația națională specifică și codul deontologic al profesiei de arhitect.

Art.8² - Condițiile în care arhitecții cetățeni ai altor state în afara celor la care se face referire la art.4¹ pot dobândi drept de semnătură în România și pot cere înscrierea în Tabloul Național al Arhitecților vor fi stabilite, în condiții de reciprocitate, prin convenții încheiate de statul român cu statele respective.”

11. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

“Art.9. - (1) În vederea dobândirii dreptului de semnătură arhitectul absolvent, potrivit prevederilor art.4, își poate desfășura activitatea profesională ca stagiar pe o perioadă de 2 ani, în condițiile legii, sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură.

(2) După împlinirea perioadei de stagiu prevăzute la alin.(1), arhitecții stagiar pot primi drept de semnătură în condițiile art.8 sau ale art.8¹, după caz.

(3) Pentru absolvenții de arhitectură cu diplomă de master sau doctor în domeniu, durata stagiului se reduce la un an.”

12. Articolul 10 va avea următorul cuprins:

“Art.10.- Arhitecții stagiar pot semna în perioada stagiaturii studii, planuri și proiecte proprii, care nu presupun eliberarea unei autorizații de construire.”

13. Alineatele (1), (2) și (4) ale articolului 13 vor avea următorul cuprins:

“Art.13. - (1) Dreptul de semnătură se poate exercita în cadrul birourilor individuale, birourilor asociate, societăților comerciale de proiectare sau altor forme de asociere constituite conform legii.

(2) Indiferent de formele de exercitare a profesiei precizate la alin.(1), arhitecții cu drept de semnătură pot dobândi calitatea de proiectant general.

(4) Persoanele juridice prevăzute la alin. (1), care nu au în cadrul personalului un arhitect cu drept de semnătură și care desfășoară activități de proiectare, au obligația ca, pentru întocmirea documentațiilor de urbanism și a proiectelor de arhitectură supuse aprobării sau autorizării, să folosească pe baze contractuale serviciile unui arhitect cu drept de semnătură.”

14. Alineatele (1) și (3) ale articolului 14 vor avea următorul cuprins:

“Art.14. - (1) Modalitatea de exercitare a profesiei se declară de către arhitect și se înregistrează la Ordinul Arhitecților din România.

(3) Raporturile contractuale se stabilesc între biroul individual și client sau, în cazul birourilor asociate, aceste raporturi se stabilesc între unul din birourile individuale implicate și client.”

15. Articolul 15 se abrogă.

16. La articolul 16, litera c) va avea următorul cuprins:

“c) să beneficieze, pentru serviciile prestate în relațiile contractuale ce se stabilesc cu clientul, de un onorariu negociat în mod liber cu acesta. Ordinul Arhitecților din România, cu avizul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și al Ministerului Culturii și Cultelor stabilește lista onorariilor de referință, care vor fi puse la dispoziția oricărui client;”

17. Literele b) și f) ale articolului 17 vor avea următorul cuprins:

“b) să respecte Codul deontologic al profesiei de arhitect și Regulamentul Ordinului Arhitecților din România;

f) să servească interesele clientului în acord cu interesul public și cu exigențele profesionale.”

18. La articolul 18, litera b) va avea următorul cuprins:

“b) după 6 luni, în caz de neplată fără justificare a cotizațiilor anuale către Ordinul Arhitecților din România, până la achitarea lor integrală;”

19. Alineatul (2) al articolului 19 va avea următorul cuprins:

“(2) Încetarea dreptului de semnătură atrage pierderea calității de membru al Ordinului Arhitecților din România și radierea din Tabloul Național al Arhitecților.”

20. Titlul Secțiunii 1 a Capitolului III va avea următorul cuprins:

“SECȚIUNEA 1

Atribuțiile și organizarea Ordinului Arhitecților din România”

21. La articolul 20, alineatele (1), (3) și (5) vor avea următorul cuprins:

“Art. 20. - (1) Ordinul Arhitecților din România, denumit în continuare și *Ordinul*, se înființează în condițiile legii ca organizație profesională, nonprofit, cu personalitate juridică de drept privat, apolitică, de interes public, cu patrimoniu și buget proprii, autonomă și independentă. Ordinul are rolul de a reprezenta și ocroti, la nivel național și internațional, interesele profesiei de arhitect.

(3) Din Ordinul Arhitecților din România fac parte arhitecții și conductorii arhitecți cu sau fără drept de semnătură, urbanisti fără drept de semnătură sau cărora le-a fost acordat, în condițiile legii, drept de semnătură similar conductorilor arhitecți, stagiarii și orice deținător al titlului de arhitect, la cererea acestora.

(5) Ordinul Arhitecților din România are obligația de a publica anual, în Monitorul Oficial al României, Partea I, Tabloul Național al Arhitecților, Regulamentul Ordinului, Codul deontologic al profesiei de arhitect și lista onorariilor de referință.”

22. La articolul 21, litera e) a alineatului (1) va avea următorul cuprins:

“e) acordă arhitecților dreptul de semnătură și gestionează Tabloul Național al Arhitecților.”

23. La articolul 23, litera b) a alineatului (1) și alineatul (2) vor avea următorul cuprins:

“b) Consiliul național;

(2) Persoanele alese în Consiliul național, în Colegiul director sau ca președinte al Ordinului Arhitecților din România au un mandat de 4 ani. Ele nu pot exercita mai mult de două mandate consecutiv.”

24. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

“Art. 24. - Conferința națională a Ordinului Arhitecților din România este constituită din membri delegați, cu drept de reprezentare proporțională, ai filialelor teritoriale. Filiala teritorială va asigura participarea la Conferința națională a Ordinului cel puțin a unui reprezentant al fiecărui județ cuprins în filială.”

25. La articolul 25, litera d) a alineatului (1) va avea următorul cuprins:

“d) alege și revocă membrii Consiliului național al Ordinului;”

26. La articolul 25, literele f) și h) ale alineatului (1) se abrogă.

27. La articolul 25, litera i) a alineatului (1) și alineatul (2) vor avea următorul cuprins:

“i) aprobă valoarea onorariilor de referință și a cotizațiilor anuale unice pentru categoriile de membri ai ordinului, după caz.

(2) Conferința națională a Ordinului Arhitecților din România este legal constituită la prima convocare în prezența a cel puțin două treimi din numărul delegaților, iar hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți. Dacă la prima convocare condiția de prezență nu este îndeplinită, la a doua convocare, după cel puțin două săptămâni, Conferința națională este legal constituită în prezența majorității membrilor și adoptă hotărâri cu majoritatea membrilor prezenți.”

28. Articolul 26 va avea următorul cuprins:

“Art.26. - (1) Între reuniunile Conferinței naționale, activitatea Ordinului Arhitecților din România va fi coordonată de Consiliul național, două treimi din numărul membrilor acestuia trebuind să fie arhitecți cu drept de semnătură.

(2) Componenta Consiliului național va asigura reprezentativitatea proporțională a membrilor filialelor teritoriale.

(3) Fiecare filială teritorială stabilește prin hotărâre proprie candidații propuși pentru Consiliul național.”

29. Alineatul (2) al articolului 28 va avea următorul cuprins:

“(2) Colegiul director este ales cu votul majorității membrilor Consiliului național.”

30. Alineatele (1), (2) și (3) ale articolului 31 vor avea următorul cuprins:

“Art. 31. - (1) La nivelul județelor cu cel puțin 50 de membri, precum și în municipiul București se vor înființa prin liberă asociere filiale teritoriale ale Ordinului Arhitecților din România, reunindu-i pe arhitecții domiciliați în raza teritorială a județului.

(2) Dacă într-un județ există un număr mai mic de 50 de membri, se vor putea înființa filiale teritoriale prin asocierea arhitecților cu domiciliile în județe limitrofe, până când numărul acestora va ajunge la minimum 50 de membri.

(3) În cadrul unui județ sau într-o zonă formată din două sau mai multe județe limitrofe, precum și în municipiul București se poate înființa o singură filială a Ordinului Arhitecților din România.”

31. La articolul 33, alineatele (2) și (3) se abrogă.

32. Alineatele (4) și (5) ale articolului 33 vor avea următorul cuprins:

“(4) Tabloul național al arhitecților va cuprinde arhitecți cu drept de semnătură și conductori arhitecți cu drept de semnătură și va fi organizat pe specializări.

(5) Înregistrarea în Tabloul național al Arhitecților permite exercitarea profesiei în întreaga țară.”

33. La articolul 35, literele e) și f) ale alineatului (2) se abrogă.

34. Alineatul (4) al articolului 35 va avea următorul cuprins:

“(4) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) lit.c) și d) se aplică de Consiliul național al Ordinului Arhitecților din România, la propunerile comisiilor teritoriale de disciplină, în baza hotărârii comisiei de disciplină la nivel național.”

35. La articolul 35, după alineatul (6) se introduce alineatul (7) cu următorul cuprins:

“(7) În condițiile neînceperii procedurii de judecare a abaterilor, aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 2 ani de la săvârșirea lor.”

36. Alineatul (1) al articolului 39 se abrogă.

37. Alineatul (4) al articolului 40 va avea următorul cuprins:

“(4) Tehnicienii arhitecți, absolvenți ai Școlii Tehnice de Arhitectură și Construcția Orașelor - STACO - până în anul 1973, inclusiv, cu o practică profesională de cel puțin 7 ani, care, prin completarea studiilor, dobândesc diploma de conductor arhitect, vor primi drept de semnătură fără efectuarea unei alte perioade de practică profesională.”

38. Articolul 45 va avea următorul cuprins:

“Art.45. - În cazul licitațiilor și al concursurilor de soluții în domeniul arhitecturii și urbanismului, cel puțin o treime din membrii comisiei de evaluare sau ai juriului trebuie să fie arhitecți cu drept de semnătură, dintre care un reprezentant al Ordinului Arhitecților din România și un reprezentant al unei instituții de învățământ superior de arhitectură acreditate de statul român.”

39. După articolul 46, se introduc articolele 46¹ și art.46² cu următorul cuprins:

“Art.46¹ - În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prevederilor prezentei legi, Guvernul va aproba normele metodologice de aplicare a acesteia, care vor cuprinde:

a) metodologia de recunoaștere automată a diplomelor de licență și altor documente similare eliberate de instituțiile de învățământ superior de arhitectură recunoscute de statul român sau de statele membre ale Uniunii Europene, statele membre ale Spațiului Economic European și Elveția;

b) metodologia și instituțiile competente pentru eliberarea documentelor necesare obținerii dreptului de semnătură în conformitate cu prevederile art.8 și art.8¹;

c) autoritatea abilitată să emită documentele necesare arhitecților cetățeni români care doresc să exercite profesiunea în statele membre ale Uniunii Europene, în statele membre ale Spațiului Economic European sau în Elveția.

Art.46² - (1) Prevederile art.4, art.4¹ și art.8¹, precum și prevederile care fac trimitere la acestea, se aplică cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenilor statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenilor elvețieni de la data aderării României la Uniunea Europeană.

(2) Până la data aderării României la Uniunea Europeană, cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenilor statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenilor elvețieni li se vor recunoaște calificările profesionale prin echivalarea studiilor, potrivit legii.”

Art. II. - Legea nr.184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Camera Deputaților în ședința din 3 februarie 2004, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Constantin Niță

